

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 3 czerwca 2015 r.

WPS-I.431.2.19.2015.GK

**Pani
Elżbieta Ciesielska
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Milanówku**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543, z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 26-29 maja 2015 r. kontrolę problemową w kierowanym przez Panią Ośrodku Pomocy Społecznej w Milanówku.

Przedmiotem kontroli było sprawdzenie sposobu organizacji i realizacji wieloletniego programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na podstawie Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P. z 2013 r., poz.1024) oraz zmiany dokonanej Uchwałą nr 142 Rady Ministrów z dnia 21 lipca 2014 r., a w szczególności:

- organizacji zadania na terenie gminy,
- przyznawania świadczeń,
- wydatkowania i rozliczania środków przekazanych na dożywianie, dowóz, i oraz ich prawidłowe wykorzystanie zgodnie z przeznaczeniem.

Kontrola obejmowała realizację zadania w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole z kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 29 maja 2015 roku, przekazuję Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W wyniku kontroli ustalono, że Ośrodek działa w oparciu o statut nadany Uchwałą Nr 468/XXXIX/10 Rady Miasta Milanówka z dnia 28 października 2010 r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku zmieniony uchwałami: Nr 141/XV/12 Rady Miasta Milanówka z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 468/XXXIX/10 z dnia 28 października 2010 r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku; Nr 415/XXXV/14 Rady Miasta Milanówka z dnia 13 lutego 2014 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr 468/XXXIX/10 z dnia 28 października 2010 r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku; Nr 475/XXXIX/14 z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 468/XXXIX/10 z dnia 28 października 2010 r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku.

Funkcjonowanie Ośrodka określa Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 0030.14.2014 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku z dnia 12 listopada 2014 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku.

Kierownik kontrolowanej jednostki działa na podstawie upoważnienia Nr ORG.0113/77/09 wydanego przez Burmistrza Miasta Milanówek z dnia 04.09.2009 r. do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy. Zastępca Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej posiada upoważnienie wydane na wniosek Kierownika Ośrodka przez Burmistrza Miasta Milanówek Nr ORG.0113/21/2007 z dnia 01.06.2007 r. do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Milanówku wykonuje czynności kancelaryjne na podstawie zatwierdzonego przez Archiwum Państwowe m.st. Warszawy jednolitego rzeczowego wykazu akt z dnia 23.12.2011 r.

Gmina Milanówek podjęła następujące akty prawa miejscowego, które uprawniają świadczeniobiorców do korzystania z Programu po przekroczeniu dochodu powyżej kryterium dochodowego wynikającego z ustawy o pomocy społecznej oraz do korzystania przez dzieci z posiłków bez wydania decyzji administracyjnej:

- Uchwałą Nr 414/XXXV/14 Rady Miasta Milanówka z dnia 13 lutego 2014 r. w sprawie ustanowienia dla Miasta Milanówka wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020;
- Uchwałą Nr 416/XXXV/14 Rady Miasta Milanówka z dnia 13 lutego 2014 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego dla osób, dzieci i uczniów objętych wieloletnim programem

wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020;

- Uchwałę Nr 448/XXXVII/14 Rady Miasta Milanówka z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie zmiany uchwały nr 416/XXXV/14 Rady Miasta Milanówka z dnia 13 lutego 2014 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego dla osób, dzieci i uczniów objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.

W roku 2014 Gminie Milanówek przyznano dotację celową ze środków budżetu państwa w kwocie 77.000 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie pomocy osobom wskazanym w części V.1 załącznika do Uchwały nr 221 Rady Ministrów. Za 2014 rok Gmina dokonała zwrotu niewykorzystanej dotacji na kwotę 1943 zł, w terminie zgodnym z zawartą Umową.

W *Sprawozdaniu z realizacji Rządowego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za okres I-XII 2014 roku*, Gmina Milanówek przedstawiła koszt Programu ogółem w wysokości 177 214 zł, z czego kwota 100 214 zł to środki własne gminy. Pomocą objęto ogółem 336 osoby. W formie bezdecyzyjnej pomocą objęto 21 osób. Zgodnie z danymi zawartymi w ww. sprawozdaniu na terenie Gminy Milanówek funkcjonowało 20 placówek prowadzących dożywianie, z tego 9 szkół, 2 przedszkola i 9 innych podmiotów.

Umową zawartą w dniu 20 lutego 2015 roku przyznano dotację celową ze środków budżetu państwa w kwocie 51 000 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Pomoc dla odbiorców może być przyznana w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych, jeżeli dochód na osobę nie przekracza wysokości 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto dotacja celowa może być przeznaczona na dofinansowanie wsparcia dzieciom i uczniom, które w szczególnie uzasadnionych przypadkach wyrażą chęć zjedzenia posiłku i nie muszą spełniać warunków otrzymania pomocy wskazanych w ustawie o pomocy społecznej. Liczba dzieci objętych tą formą pomocy nie może być wyższa niż 20% liczby wszystkich dzieci i uczniów dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym.

Pomoc na dożywianie udzielana jest na wniosek osób zainteresowanych, wniosek pracowników socjalnych pracujących w rejonach oraz placówek oświatowych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Milanówku realizuje Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przy pomocy placówek oświatowych, z którymi ma zawarte są porozumienia dotyczące współpracy.

Ze szkołami, w których posiłki przygotowuje firma cateringowa podpisano porozumienia trójstronne regulujące zasady dotyczące dożywiania.

Ośrodek obciążony był płatnością za posiłki. Zespół kontrolny dokonał analizy dokumentów księgowych potwierdzających dokonywanie płatności za realizację Programu w miesiącu czerwcu i listopadzie 2014 r. oraz marcu 2015 r.

Dokumenty obciążające płatnościami wystawiane były po upływie okresu, w którym dzieci faktycznie spożywały posiłki. Podstawą do obciążenia były listy imienne dzieci z placówek, w których spożywały one posiłki oraz wystawione na ich podstawie dokumenty płatności (faktury VAT, rachunki i noty księgowe). Na tej podstawie Ośrodek dokonywał płatności za faktycznie spożyte posiłki przez dzieci. Za osoby dorosłe, które spożywały posiłki, ośrodek dokonywał płatności na podstawie faktury wystawionej przez firmę cateringową na koniec miesiąca, w którym posiłki zostały faktycznie spożyte.

Zespół kontrolny na każdym z dokumentów płatności stwierdził datę wpływu do ośrodka, co jest zgodne z przyjętą przez jednostkę instrukcją kancelaryjną.

Podczas kontroli stwierdzono, że wystawione dokumenty zostały opisane zgodnie z wymogami określonymi w art. 21 ustawy o rachunkowości. Wszystkie dokumenty księgowe były poukładane chronologicznie, podpisane przez główną księgową i kierownika z zatwierdzeniem do wypłaty.

Dożywianie w formie posiłku bez wydania decyzji odbywa się na podstawie informacji ze szkoły zawierającej listy uczniów objętych tą formą pomocy w danych miesiącach.

Osoby dorosłe dożywiane są przez firmę *Catering Cometa*, z którą Ośrodek Pomocy Społecznej w Milanówku zawarł w dniu 1 marca 2014 r. umowę na przygotowanie i wydawanie obiadów w liczbie do 30 dziennie dla klientów ośrodka.

W okresie wakacyjnym 2014 r. na terenie miasta Milanówka posiłki w ramach programu realizowała również firma *Catering Cometa*, natomiast w ferie zimowe 2015 r. dzieci były dożywiane w 3 placówkach oświatowych na terenie miasta.

Podczas kontroli sprawdzono 17 losowo wybranych akt rodzin otrzymujących w kontrolowanym okresie pomoc w ramach realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, w tym 48 postępowań administracyjnych zakończonych 63 decyzjami administracyjnymi, prawidłowo doręczonymi zgodnie z art. 39 i 46 § 1 Kpa.

Doboru akt dokonano na podstawie *Rejestru osób, które korzystały z pomocy w ramach Programu w 2014 r. oraz 2015 r.*

Pomoc w ramach Programu udzielana była na wniosek osoby zainteresowanej zgodnie z art. 63 Kpa. Na dokumentach odnotowana była data wpływu, akta spraw poukładane były chronologicznie.

Ustalanie uprawnień do udzielania pomocy odbywało się na podstawie wywiadów środowiskowych, z wyjątkiem 2 przypadków. W jednym zmianę sytuacji osobistej dopisano do poprzedniego wywiadu, w drugim do wywiadu dołączono załącznik z datą wcześniejszą od daty wywiadu. Plan pomocy w wywiadach znajdujących się w aktach osobowych każdorazowo zatwierdzał kierownik ośrodka.

Do skontrolowanych wywiadów środowiskowych na ogół dołączano komplet niezbędnych dokumentów wymienionych w art. 107 ust. 5b ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

W skontrolowanych drukach wywiadów prowadzona praca socjalna odnotowana była w sposób oddający podejmowane działania pomocowe pracownika socjalnego w tym zakresie, natomiast w 1 przypadku prowadzenie pracy socjalnej nie było w ogóle opisane. Ponadto zdarzały się przypadki używania korektora w wypełnionych drukach wywiadów.

W okresie objętym kontrolą za nieprawidłowe uznano:

1. Ośrodek nie spełnia ustawowego wymogu zatrudnienia wskazanego w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, tj. jeden pracownik socjalny na 2 tysiące mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną w proporcji jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Podczas kontroli ustalono, że liczba mieszkańców Gminy Milanówek na dzień 31.12.2014 roku wynosiła 15 7329. Na jednego pracownika socjalnego przypadało 2 247 mieszkańców i 66 środowisk objętych pracą socjalną.
2. Na 48 skontrolowanych postępowań administracyjnych w 2 przypadkach potrzeby wynikające z wniosków zgłoszonych ustnie były zapisane tylko w wywiadzie środowiskowym. W dokumentacji tych postępowań brakowało protokołów z ustnie wniesionych wniosków, co narusza przepisy art. 63 § 1 i 3 oraz art. 67 § 1 i 2 pkt 1 Kpa. W 1 przypadku nie rozpatrzono wniosku w części dotyczącej pomocy w formie żywności, co narusza przepisy art. 104 Kpa.
3. Do skontrolowanych wywiadów środowiskowych nie dołączano kompletu niezbędnych dokumentów wymienionych w art. 107 ust. 5b pkt 20 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, dotyczyło to tylko oświadczeń o stanie majątkowym.
4. W 14 uzasadnieniach skontrolowanych decyzji nie zawarto informacji o przyznaniu posiłku z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Ponadto, w 20 skontrolowanych decyzjach nie przywołano pełnej podstawy prawnej tj. podjętych uchwał Rady Miasta

Milanówka dotyczących programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz upoważnienia osoby uprawnionej do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy. Nieprawidłowości naruszają przepis art. 107 § 1 Kpa.

5. W 3 skontrolowanych decyzjach przyznanie pomocy w formie posiłków nastąpiło przed datą wydania decyzji, co narusza art. 106 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Udzielanie pomocy w formie posiłku dla dziecka w czasie, gdy prowadzone jest postępowanie administracyjne o wydanie decyzji w tej sprawie może być przyznane bez wydania decyzji administracyjnej zgodnie z cz. V.2 załącznika do Uchwały nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. na podstawie przyjętego odpowiedniego programu osłonowego.
6. W aktach spraw znajdowała się 1 decyzja, która nie została wydana niezwłocznie, pomimo posiadania kompletu dokumentów potrzebnych do jej wydania. W dokumentach nie było żadnych informacji o prowadzeniu postępowania wyjaśniającego, co narusza art. 35 § 1 i 2 Kpa.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiada Pani jako Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku.

Podczas kontroli stwierdzono, że Ośrodek samodzielnie dokonał (na podstawie przepisów prawa oraz stanowiska Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego zawartego w wystąpieniach pokontrolnych publikowanych w BIP) korekty nieprawidłowości dotyczącej braku przywołania w podstawie prawnej wydawanych decyzji uchwał Rady Miasta Milanówka związanych z programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz upoważnienia osoby uprawnionej do ich wydawania. W decyzjach wydanych w drugiej połowie 2014 roku i w 2015 roku powyższa nieprawidłowość już nie występowała.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości proszę o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Podjąć starania w celu zapewnienia prawidłowej organizacji pracy Ośrodka poprzez zatrudnienie pracowników socjalnych zgodnie z przepisami określonymi w art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163);
2. W przypadku ustnie wniesionych wniosków stosować 63 § 1 i 3 oraz art. 67 § 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.);

3. Do wywiadów środowiskowych załączać komplet dokumentów, w tym oświadczenia majątkowe, zgodnie z przepisem art. 107 ust. 5b pkt 20 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
4. Utrzymać dokonaną samodzielnie zmianę w wydawanych decyzjach poprzez przywoływanie uchwał dotyczących programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz upoważnienia osoby uprawnionej do ich wydawania.
5. W prowadzonych postępowaniach przyznając świadczenia w formie posiłków stosować przepis art. 106 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej (data przyznania pomocy w formie posiłku nie może być wcześniejsza niż data wydania decyzji).
6. Wydawać niezwłocznie decyzje w postępowaniach o przyznanie świadczeń w oparciu o posiadane dowody zgodnie z przepisem art. 35 § 1,2 i 3 Kpa

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust.2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163) **jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.**

W przypadku nie zgłoszenia lub nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę Mazowieckiego należy **w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.**

Ponadto informuję, że zgodnie z przepisem art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Sieda
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pani Wiesława Kwiatkowska
Burmistrz Miasta Milanówka